

Aanvullende informatie ijkbasis (december 2017)

Aangezien er in de praktijk blijkt dat er vanuit de organisaties nog al wat vragen komen over de ijkbasis (zie aandachtspunten punt 1) hierbij aanvullende informatie.

Deze bijlage kunt u, de aanvrager, digitaal doorsturen naar de voor u metende instantie (landmeetkundig bureau ed.) zodat ook deze instantie weet wat er gedaan moet worden.

Na het invullen van de gegevens op het meetrapport, door de metende instantie, graag het formulier laten terug sturen naar de betreffende parcoursmeter en de aanvrager. Op deze wijze krijgen de parcoursmeters ook eenduidige informatie terug voor de verwerking van de gegevens.

Ijkbasis

Een ijkbasis is een **recht traject** van **minimaal 300 m** tot maximaal 500 m, uitgezet op een **recht en horizontaal vlak stuk weg** of fietspad. Dus zonder verkeerdrempels e.d.

De voorkeur gaat uit naar een ijkbasis die tachymetrisch is gemeten door een instantie zoals het Kadaster, de gemeentelijke landmeetkundige dienst of een commercieel bureau dat landmeetkundige opdrachten uitvoert.

Om een goede parcoursmeting te kunnen uitvoeren is het wenselijk dat er een ijkbasis op of in de directe nabijheid van het parcours ligt. Maximale afstand tot start van de meting: 2 km

Het wegdek van de ijkbasis dient bij voorkeur gelijk te zijn aan het grootste deel van dat van het parcours.

Het traject dient op 30 cm (tot maximaal 50 cm) uit de rand van de weg te liggen.

Begin en eindpunt van het traject dienen bij voorkeur d.m.v. **meetspijkers** in het wegdek vastgelegd te worden en gecertificeerd te worden. Een kopie van het certificaat moet bij de meting aan de meter overhandigd te worden.

Een plattegrond van de ijkbasis maakt onderdeel uit van dit rapport. Schets van de spijkers met maten naar put of lantaarnpaal is gewenst.

Dit rapport dient te worden ingevuld door de uitvoerder van deze meting.

In laten vullen door de metende instantie en na invullen terug laten sturen naar de organisatie en de betreffende parcoursmeter

Meetrapport ijkbasis

Datum van de meting	
Plaats / straat van de meting	
Merk en type meettoestel	Merk Type
Metende instantie	Naam Adres PC Woonplaats Telefoon E-mail
Naam van de landmeter	
Aantal metingen (minimaal 4)	
Gemiddelde van de gemeten afstanden	
Lengte ijkbasis afgerond op cm.	
Markering begin en eind van de ijkbasis d.m.v	Meetspijkers / gaatje in asfalt /anders:
Getallen behorende bij de meting: Meting 1: Meting 2: Meting 3: Meting 4:	

- Een plattegrond met daarop de ligging van de ijkbasis maakt onderdeel uit van dit rapport.
- Een schets, met maten, van de punten waar de spijkers zich bevinden ten opzichte van vaste punten als een put of lantaarnpaal, maakt deel uit van dit rapport.
- Dit rapport dient te worden ingevuld door de uitvoerder van deze meting.
- Graag verklaring aanleveren van de metende instantie wat de afstand is en hoe gemeten.

Bijlage: Waarom zo nauwkeurig?!

Bij het meten van een parcours op de weg wordt gebruik gemaakt van een speciaal voor dat doel ontwikkelde teller, de Jones Counter. Deze teller wordt gemonteerd op de as van het voorwiel van een fiets.

Vlak voorafgaand aan en **direct aansluitend aan de meting** dient de **teller** te worden **geijkt**.

Dit is noodzakelijk omdat:

- fietsen verschillende wielmaten en dus verschillende wielomtrekken hebben. De meest gangbare maten voor fietsen van volwassenen zijn 26, 27 of 28 inch.
- er banden zijn met verschillende loopvlakken; dik loopvlak: grotere wielomtrek dan dun loopvlak
- de spanning van de band (5/6/7 bar) verschillend kan zijn maar wel mede de omtrek van het wiel bepaald
- de temperatuur van het wegdek van invloed is op de spanning van de band; koud (door regen of ligging in de schaduw) werkt verlagend > kleinere wielomtrek, warm (door ligging in de zon en wrijvingswarmte) werkt verhogend > grotere wielomtrek

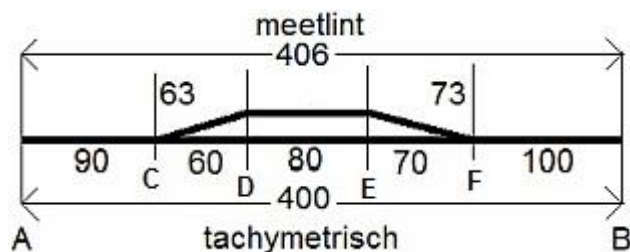
De reden van de na-ijking ligt in het feit dat tijdens de meting de variabelen genoemd onder c en d kunnen veranderen en de wielomtrek zich daardoor ook wijzigt.

Bij de uiteindelijke bepaling van de lengte van een tellertik wordt daarom het gemiddelde van voor- en na-ijking genomen.

Waarom een horizontaal vlak stuk weg?!

Zou er een verhoging in de weg zitten, b.v. een drempel, dan ontstaat er een verschil tussen

- de tachymetrische meting (rechtstreeks, over de drempel heen, van A naar B) en
- de werkelijkheid (A-C-D-E-F-B). Zie tekeningetje

Stel:

- is 10874,613 tellertikken per kilometer (tachymetrisch)
- is 10880,557 tellertikken per kilometer (ACDEFB) verschil 5,944 tellertikken per kilometer

Stel 1 tellertik is 0,0912 m

Per km dus $5,944 \times 0,0912 \text{ m} = 0,54209 \text{ m p/km}$

Op 10 km dus $10 \times 0,54209 \text{ m} = 5,42 \text{ m}$

Op halve marathon: $21,0975 \times 0,54209 = 11,44 \text{ m}$

Ook een plotselinge stijging of daling in de weg zorgt voor een wisselende druk op het voorwiel en kan zo onregelmatigheden veroorzaken die de nauwkeurigheid niet ten goede komen.

Mocht een tachymetrische meting niet (tijdig) gerealiseerd kunnen worden, dan kan er in overleg met de uitvoerende parcoursmeter door hem/haar handmatig een ijkbasis worden uitgezet. Deze kan eventueel naderhand alsnog door een hierboven genoemde instantie nagemeten en gecertificeerd kunnen worden.